

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

**ІНВЕСТИВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦТВІ, ТОРГІВЛІ
ТА БІРЖОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

підготовки Магістра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

освітньо-професійної програми Економіка підприємства

Силабус освітнього компонента «ІНВЕСТУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦТВІ, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ» підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Наталія ХОМІЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол № 5 від 09.01.2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Економіка підприємства, Магістр	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2
ІНДЗ: немає		Лекції 10 годин
		Практичні (семінарські) 10 годин
		Самостійна робота 86 годин
		Консультації 14 годин
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

Павлов Костянтин Володимирович - доктор економічних наук, професор.
Контактна інформація – 097-283-08-08, pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua
Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання, обов'язкові для того, щоб формувати у майбутніх здобувачів вищої освіти в галузі економіки сучасне системне мислення та комплекс спеціальних вмінь, практичних знань і навичок, розуміння інвестиційних процесів в підприємницькій торгівлі та біржовій діяльності. Тому у курсі представлено як огляд теоретичних основ функціонування біржових структур, інвестиційних проектів, стратегічної поведінки учасників вищеокреслених процесів тощо.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Інвестування в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності» є формування у майбутніх спеціалістів основних компетентностей, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, діяти відповідально та свідомо, обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин, можливість та вміння займатися бізнес-плануванням, оцінюванням кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням усіх можливих

ризиків. Основним завданням освітнього компонента є засвоєння здобувачами вищої освіти предмета вивчення, основних концепцій та навиків, здатність аналізувати та приймати рішення, засвоєння логіки розкриття наукових аргументів, та здатність моделювати, створювати та управляти інвестиційними програмами.

3.Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, проведення досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції.

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність розробляти і управляти інноваційно-інвестиційними проектами .

Фахові компетенції.

ФК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

ФК 11. Здатність до прийняття інвестиційних рішень щодо вибору напрямів та інструментів інвестування і організації управління інноваційно-інвестиційною програмою та інвестиційним портфелем підприємства.

Програмні результати навчання.

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

ПРН 15. Уміння розраховувати потребу в інноваційних інвестиціях, здійснювати заходи із впровадження економічно обґрунтованих інновацій, уміння здійснювати моніторинг інновацій, розраховувати ефективність проектів, виконувати економічне оцінювання нововведень.

4. Структура освітнього компонента
Схема освітнього компонента денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин					*Форма контролю / Бали**
	ЗК	ФК	ПРН	Усього	у тому числі				
					лекції	практичні	самостійна робота	консультації	
<i>Змістовий модуль 1. Методологічні чинники інвестування у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності</i>									
Тема 1. Методологічні основи інвестування	ЗК 8	ФК5,	ПР15	6	1	1	3	1	ДС,Т, РЗ /4
Тема 2. Основні методи інвестиційного аналізу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	ЗК1	ФК5, ФК11	ПР1, ПР10, ПР15	7	1	1	3	1	ДС,Т,РЗ /4
Тема 3. Інвестиційний ринок, його структура	ЗК8	ФК5	ПР1, ПР4, ПР15	11	1	1	6	2	ДС,Т,РЗ /4
Тема 4. Критерії оцінки ефективності інвестиційних проєктів в підприємській, торгівельній та біржовій діяльності	ЗК1, ЗК8	ФК5, ФК11	ПР2, ПР15	12	1	1	9	1	ДС,Т, РМГ/ 4

Тема 5. Прямі іноземні інвестиції та їх роль у розвитку інвестиційних процесів в Україні	ЗК8	ФК5	ПР1, ПР5, ПР15	15	1	1	12	2	ДС,Т,РЗ / 4
Тема 6. Фінансові інвестиції, їх поняття, характеристика	ЗК8	ФК5, ФК11	ПР11. 15	15	1	1	12	2	ДС,Т, РМГ / 4
Разом за модулем 1				66	6	6	45	9	24
<i>Змістовий модуль 2. Інвестиційні напрями ефективності підприємницьких, торговельних та біржових структур</i>									
Тема 7. Ринок цінних паперів, учасники ринку, їх функції	ЗК1, ЗК8	Ф К5	ПР2, ПР4	13	1	1	10	1	ДС,Т,РЗ / 4
Тема 8. Формування інвестиційного ринку, його особливості	ЗК1	Ф К1 1	ПР1, ПР5, ПР 15	14	1	1	11	1	Т, П, РЗ / 4
Тема 9. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності	ЗК1, ЗК8	ФК5, ФК11	ПР1, ПР15	13	1	1	10	1	ДС,Т, РМГ/ 4
Тема 10. Інвестиційна політика України за умов воєнного часу	ЗК8	ФК1 1	ПР5, ПР15	14	1	1	10	2	ДС,Т, РМГ /4
Разом за модулем 2				54	4	4	41	5	24

Види підсумкових робіт						60	
Модульна контрольна робота 1						МКР / 30 балів	
Модульна контрольна робота 2						МКР / 30 балів	
Всього годин / Балів	120	10	10	86		14	100

Методи контролю *: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов’язковим компонентом вивчення освітнього компонента. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов’язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчального компонента:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань на екзамен

1. Оцінка вартості грошей у часі як основний інструмент інвестиційного аналізу. Види і оцінка грошових потоків.
2. Фактори, що впливають на вибір ставки дисконтування. Врахування впливу інфляції на вартість грошей у часі. Зв'язок ризиковості і прибутковості інвестиційного проекту.
3. Суб'єкти і об'єкти інвестицій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. Визначення законодавством України суб'єктів та об'єктів інвестиційної діяльності
4. Поняття валових і чистих інвестицій.
5. Класифікація інвестицій за різними ознаками. Реальні та фінансові інвестиції. Прямі і непрямі інвестиції. Внутрішні та зовнішні інвестиції. Поняття ризикованості інвестицій, визначення рівня ризику при здійсненні інвестиційної діяльності. Поняття ліквідності інвестицій. Визначення рівня ліквідності інвестицій.
6. Інвестиційний цикл, інвестиційний процес, інвестиційний комплекс.
7. Інвестиційний клімат держави. Поняття інвестиційного клімату, його характеристики та чинники, що визначають рівень інвестиційної активності в країні. Аналіз та оцінка інвестиційного клімату України.
8. Поняття і класифікація інвестиційного ринку. Складові інвестиційного ринку, їхня характеристика.
9. Поняття і класифікація кон'юнктури інвестиційного ринку. Типологія кон'юнктурних коливань за різними ознаками.

10. Вивчення і прогнозування кон'юнктури. Основні методи прогнозування.

11. Ціна капіталу та її роль в оцінці інвестиційних проектів.

12. Критерій чистої теперішньої вартості, його інтерпретація при здійсненні оцінки інвестиційного проекту. Основні характеристики критерію, сфери його застосування. Адитивність показника чистої теперішньої вартості.

13. Показник індексу рентабельності. Прийняття інвестиційних рішень в залежності від рівня індексу рентабельності.

14. Внутрішня норма рентабельності, алгоритм її розрахунку при оцінці інвестиційних проектів. Взаємозв'язок показників ціни капіталу підприємства та внутрішньої норми рентабельності. Основні характеристики критерію внутрішньої норми рентабельності.

15. Строк окупності інвестицій. Показники звичайного та дисконтованого строків окупності, сфери їх застосування. Прийняття інвестиційних рішень в залежності від періоду окупності інвестицій.

16. Поняття акцій і облігацій, їхня характеристика. Основні різновиди акцій. Класифікація акцій.

17. Облігації як основний вид боргових цінних паперів. Класифікація облігацій.

18. Векселі, ощадні сертифікати, казначейські зобов'язання та інші види цінних паперів на фондовому ринку України.

19. Похідні цінні папери, їхні ознаки і класифікація.

20. Основні підходи до здійснення оцінки цінних паперів, їхня характеристика. Оцінка боргових цінних паперів. Формули, що застосовуються при здійсненні оцінки.

21. Оцінка акцій та східних з ними за характеристиками цінних паперів. Формули, що застосовуються при здійсненні оцінки.

22. Особливості ринку цінних паперів, сучасні тенденції його розвитку. Індивідуальні учасники ринку цінних паперів. Інституціональні учасники ринку цінних паперів.

23. Фондова біржа – сутність, організаційна структура, учасники фондової біржі

24. Органи державно-правового регулювання на ринку цінних паперів. Інфраструктурні учасники фондового ринку, їх роль в забезпеченні функціонування ринку цінних паперів. 25. Поняття і характеристика прямих іноземних інвестицій. Фактори, що впливають на інвестиційний процес.

26. Показники динаміки прямих іноземних інвестицій за країнами і галузями. Інвестиційно привабливі регіони України.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня

75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Дмитрієв І. А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І. А. Дмитрієв, І. Ю. Шевченко. Х.: ХНАДУ, 2018. 292 с

2. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Х.: ХНУВС. 2017. 192 с.

3. Блакита Г., Лановська Г. Інтегральна оцінка діяльності підприємства. Вісник Київського національного торговельно–економічного університету, 2017. №6 (116). С. 52-61.

4. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.

5. В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. Економічна теорія : підручник: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.

6. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування». Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса» 2019. 256 с.

7. Мордань Є. Ю., Рекуненко І.І., Журавка О.С., Бухтіарова А.Г. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інвестування». Суми: Сумський державний університет, 2019. 92 с

7. Петухова О.М, Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: ЦНЛ. 2017. 336 с.

8. Матійчук Л.П., Новосад О.В., Павлова О.М. Державні та ринкові шляхи регулювання системи енергетичної безпеки. *Наука і техніка сьогодні. Серія "Економіка"*. 2022. № 5(5). С. 139-152.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

3. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

5. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

6. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.